

Για τη συγκλονιστική απεργία στο NBA

Γράφει ο Νίκος Τσολάκης

“Αν φύγουμε από δω, θα πάμε στα σπίτια μας ή θα βρεθούμε στο δρόμο μαζί με όσους αγωνίζονται;”

Jaylen Brown

Σήμερα προσπαθούμε να καταπιαστούμε εμπειριστατωμένα, αλλά περιεκτικά με το γεγονός που συζητά όλος ο πλανήτης και το βασικό ερώτημα:

Μπορεί μια απεργία εκατομμυριούχων αθλητών να κερδίσει;

Οι ιστορικές εξελίξεις στο NBA, με τον παγκόσμιο αθλητισμό να γνωρίζει πρωτόγνωρες στιγμές και εμάς να παίρνουμε ένα μικρό δείγμα από την εικόνα του αθλητή που “δε σκάει απλά τη μπάλα” αλλά παίρνει θέση, εκτίθεται, αντιδρά και αγωνίζεται για το δίκιο, φέρνουν στο προσκήνιο μια σειρά από ερωτήματα που πρέπει να συζητήσουμε.

Αρχικά, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι η προσπάθεια ενσωμάτωσης της ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ από την ίδια τη Λίγκα και τους ιδιοκτήτες θα φανεί σύντομα ότι έχει τεράστια όρια.

Σίγουρα, μέσα στους ιδιοκτήτες και στην ίδια τη λίγκα, υπάρχει ένα προοδευτικό κομμάτι που θέλει να πάρει θέση υπέρ των αφροαμερικάνων. Ωστόσο, απέχει πάρα πολύ μια “διαφημιστική” καμπάνια υπεράσπισης των ανθρώπινων δικαιωμάτων, από μια απεργία που κοστίζει λεφτά στους ιδιοκτήτες – και μάλιστα εκατοντάδες εκατομμύρια. Έτσι, το αρχικό “αγκάλιασμα” της πρωτοβουλίας των **Bucks** από τη Λίγκα και τις ομάδες, δεν

αποκλείεται να γίνει σύγκρουση, εφόσον η απεργία συνεχιστεί.

Χαρακτηριστικά το -ανεπίσημο- “Επίσημο” κανάλι της λίγκας, το **ESPN**, μίλησε διαρκώς για αγώνες που “ακυρώθηκαν”, ενώ οι αγώνες είναι δεδομένο ότι δεν έγιναν από μια αυθόρμητη πολιτική πράξη των παικτών μιας ομάδας. Το instagram story του LeBron είναι ξεκάθαρο: *The games are boycotted, not postponed* (Τα παιχνίδια **μποϊκοταρίστηκαν**, δεν **αναβλήθηκαν**).

Γιατί έχει τόση σημασία η διαφορά του postponed (αναβλήθηκαν) και του boycotted (μποϊκοταρίστηκαν);

Η μεγάλη διαφορά είναι ότι το πρώτο επιδιώκει ένα αίσθημα ομοψυχίας ανάμεσα στη Λίγκα και τους παίκτες, πράγμα που είναι σαφές ότι δεν υπάρχει. Πολλοί δημοσιογράφοι αναφέρουν ότι το κίνημα **Black Lives Matter** είναι -σχεδόν- μόνιμο θέμα συζήτησης των παικτών μέσα στο Bubble με πολλούς -και μάλιστα επιφανείς, στο βαθμό που έχει αυτό σημασία- να θεωρούν ότι **λανθασμένα** συνεχίζεται το πρωτάθλημα και **κακώς** βρίσκονται στο Ορλάντο. Ενώ λοιπόν οι παίκτες όντως θα ήθελαν τη στήριξη του NBA, γνωρίζουν ότι πιθανότατα δε θα την έχουν όσο η απεργία τους συνεχίζεται.

Ποιος είναι ο στόχος των παικτών;

Στόχος των παικτών και της απεργίας τους είναι το προφανές: Κυρίαρχα να μπουκ στη φυλακή οι δολοφόνοι της B. Taylor, του G. Floyd και τόσων και τόσων αφροαμερικάνων. Υπάρχει η γενική εκτίμηση ότι αν οι δολοφόνοι μπουκ στη φυλακή, τότε θα έρθει μια ορισμένη αλλαγή στο **“police brutality”** (αστυνομική βία), όρος που χρησιμοποιείται για να αναδείξει τον αυταρχισμό, την αυθαιρεσία και την επιθετικότητα που έχει αναπτύξει η αστυνομία. Το αν και κατά πόσο αρκεί να μπουκ οι δολοφόνοι στη φυλακή είναι κάτι που είναι έντονα συζητήσιμο και μάλλον μη αρκετό. Σε μια συνθήκη που το κράτος λειτουργεί ως στρατηγείο της **καπιταλιστικής ανάκαμψης** και αυτή έχει ως προαπαιτούμενο την ανάπτυξη της **βίας και της καταστολής**, αντιλαμβανόμαστε ότι είναι μάλλον ουτοπικό να τελειώσει η αστυνομική βία με κάποιες φυλακίσεις. Είναι όμως ένα αίτημα της κοινότητας των αφροαμερικάνων και των παικτών που στέκονται αλληλέγγυοι.

Υπάρχει κόστος για το NBA;

Το NBA αποτελεί σήμερα -και με διαφορά- την πιο προοδευτική αθλητική βιτρίνα στον πλανήτη. Μακριά όμως από αυτή τη βιτρίνα, πολλά συμβαίνουν: Από τις κακοποιήσεις γυναικών επί 20 χρόνια στους Dallas Mavericks μέχρι τις συγκαλύψεις τεράστιων σκανδάλων, οι ιστορίες που μπορούμε να πούμε είναι πολλές και καθόλα μη προοδευτικές. Το γεγονός φυσικά ότι δεν πρόκειται για μια αντιδραστική λίγκα είναι θετικό.

Πέρα λοιπόν από το προοδευτικό προφίλ του, το NBA επένδυσε πάρα πολλά για τη φετινή σεζόν και ταυτόχρονα έχασε πάρα πολλά: Η σεζόν ξεκίνησε με το **“China boycotts NBA”**, δημιουργώντας μια πληγή στα οικονομικά της Λίγκας. Όταν τα πράγματα άρχισαν να στρώνουν ήρθε η πανδημία και φυσικά φτάσαμε στο Bubble. Στο Bubble τα λεφτά που επενδύθηκαν -και τα κέρδη που περιμένουν να έρθουν πίσω- είναι με μια λέξη, τεράστια. **Δε μας κάνει λοιπόν εντύπωση που το NBA στηρίζει τις αρχικές κινητοποιήσεις παικτών, θεωρούμε όμως δεδομένο ότι θα**

κάνει τα πάντα για να συνεχιστεί η σεζόν.

Τι σημαίνει όμως “θα κάνει τα πάντα για να συνεχιστεί η σεζόν”;

Από τη μια, πρώτα και κύρια θα σταθεί στο πλευρό των παικτών. Με αυτή την έννοια, θα σπρώξει όσο πιο πολύ μπορεί την πλευρά των ιδιοκτητών να πιέσει μέχρι τέλους τον Τραμπ και τις τοπικές κυβερνήσεις για “δικαίωση”. Με αυτό το ενδεχόμενο να φαντάζει αρκετά μακρινό, η επόμενη κίνηση του NBA είναι προκαθορισμένη: **Η άνευ όρων διασφάλιση των κερδών του**. Εκεί είναι που οι σχέσεις παικτών – Λίγκας θα έρθουν(;) σε ρήξη. Όταν (και αν) οι παίκτες αποφασίσουν ότι θα συνεχίσουν να δίνουν τον αγώνα τους δίπλα στα αιτήματα των αφροαμερικάνων, τότε η Λίγκα θα πιέσει όσο γίνεται τα παιχνίδια να συνεχιστούν και θα επιστρατεύσει σε αυτή την προσπάθεια **κανάλια, ΜΜΕ, διαφημιστικές κλπ.**

Ένα πρωταρχικό ερώτημα: Είναι οι παίκτες υπό εκμετάλλευση;

Εδώ τα πράγματα αρχίζουν να δυσκολεύουν. Από τη μία, το βλέπουμε όλοι μας και είναι ξεκάθαρο: Τα λεφτά που βγάζει ένας

παίκτης του NBA είναι απίθανα περισσότερα από τα λεφτά του μέσου εργαζόμενου.

Την ίδια στιγμή, κάθε παίκτης, ιδιαίτερα τα μεγαλύτερα ονόματα, δεν αποτελούν απλά εργαζόμενους μιας δοσμένης εταιρείας. Αντίθετα, αποτελούν και οι ίδιοι ένα franchise. Αν εξετάσουμε λοιπόν αυστηρά τη σχέση μισθωτής εργασίας-κεφαλαίου, τότε μπορούμε να αντιληφθούμε ότι το ποσοστό υπεραξίας που αντλείται από ένα παίκτη του NBA από την πλευρά του ιδιοκτήτη της ομάδας είναι τεράστιο. Ωστόσο, με τα κέρδη της Λίγκας και των ομάδων να έχουν εκτοξευθεί με βάση την εμπορικότητα του αθλήματος, τότε οι παίκτες -που όπως προαναφέραμε με αυστηρά επιστημονικούς όρους είναι υπό εκμετάλλευση- είναι εκατομμυριούχοι και μάλλον δεν τη βγάζουν και τόσο δύσκολα. Αν συμπεριληφθεί και το ότι ο κάθε παίκτης κουβαλά μαζί του χορηγούς, διαφημίσεις κλπ τότε κάπως διαρρηγνύεται η ίδια η σχέση της εξάρτησης από τη μισθωτή εργασία, άρα σίγουρα δεν είναι κομμάτι των καταπιεζόμενων αφροαμερικάνων: των χαμηλόμισθων, των εργατών κλπ.

Ενώ λοιπόν ταξικά οι παίκτες δε βρίσκονται σε καμία περίπτωση στην ίδια θέση με τους αφροαμερικάνους, έχουν την τάση να θέλουν να βρεθούν δίπλα τους. Αυτό έχει τόσο κοινωνική, όσο και ιδεολογική βάση: Από τη μια, αναγνωρίζουν το ρόλο τους ως role models (προτύπων) για μια ολόκληρη γενιά αφροαμερικάνων που ζει υπό τις χειρότερες συνθήκες εν έτει 2020, ενώ από την άλλη οι περισσότεροι προέρχονται από αυτές τις γειτονιές και ξέρουν ότι αν δεν ήταν το μπάσκετ, ίσως να ήταν στην ίδια θέση.

Οι στιγμές που ζούμε είναι ιστορικές. Και είναι ιστορικές όχι γιατί στο NBA γίνεται επανάσταση – άλλωστε, δε γίνεται. Είναι ιστορικές γιατί πολλά χρόνια μετά την τελευταία φορά που αθλητές σήκωσαν το ανάστημά τους, σήμερα μιλάμε ξανά για αυτό. Οι εκατομμυριούχοι αθλητές πάντα είχαν κάτι διαφορετικό από τους άλλους εκατομμυριούχους. Ενώ ποτέ δεν είχαν κοινά συμφέροντα με το λαό, κάπως πάντα είχαν ένα ιδιαίτερο δέσιμο μαζί του. Αυτό το δέσιμο, το διαμορφώνει η μαγεία της

σπυριάρας που και οι δύο μεταβλητές της εξίσωσης αγαπούν τόσο πολύ. Μια αυθόρμητη κίνηση του **George Hill** προς τους συναθλητές του ήταν αρκετή για να αλλάξουν όσα γνωρίζαμε: *“How about not playin today?”* («Τι θα λέγατε να μην παίζατε σήμερα;»)

Πηγή: pandiera.gr